

# OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUELLE 2017-2020

## 1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

Humak on laatinut strategiansa vuosille 2017 - 2020 nämä tavoitteet huomioiden.

## 2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

### Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatu on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja

tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Korkeakoulujen yhteinen tavoitetilä 2025 ja toimintaympäristön muutos on huomioitu Humakin strategiassa. Humak on vahvistanut tehtävänsä ja profiiliaan uudistamalla strategiansa vuonna 2017, väliarvioimalla sen syksyllä 2018 ja aloittamalla uuden strategian suunnittelutyön uutta strategiakautta varten. Humakin omistajat ja Humak jatkoivat strategisen kumppanuuden tiivistämistä vuoden 2019 aikana. Tavoitteena on ollut konsernimaisen ajattelun vahvistaminen ja yhteistyön syventäminen substanssiasioissa. Syksyllä 2018 järjestettiin yhdessä hallituksen ja henkilöstön kanssa strategiaseminaari, joka käynnisti Humakin uuden strategian valmistelun. Työtä on jatkettu vuoden 2019 aikana hallituksen ja johdon seminaarilla 5.6.2019 sekä omistajien, hallituksen ja johdon seminaarilla 3.10.2019. Humakin uusi strategia valmistuu helmikuussa 2020 ja tulevaa toimintavuotta leimaa strategian toimeenpanon suunnittelu.

Opetussuunnitelmauudistuksen myötä Humakissa alkoi kolme uutta työelämän tarpeesta nousevaa profiilia: työyhteisöjen kehittäminen ja seikkailukasvatus yhteisöpedagogikoulutuksessa sekä kommunikaatioasiantuntemus tulkikoulutuksessa. Näitä uusia koulutusavauksia Humak on kehittänyt koko sopimuskauden ajan.

### **Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina**

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Humak ja muut Turun seudulla toimivat korkeakoulut (TY, ÅA, TuAMK, Novia ja DIAK) tehostavat voimavarojen käyttöä tarkoituksenmukaisella työnjaolla, yhteistyöllä ja tilaratkaisuilla. Eri sektorien yhteistyön esteitä puretaan ja opintopolkuja kehitetään joustaviksi.

Yleisen osan mukaisissa tavoitteissa Humak ei ole edennyt merkittävästi. Tämä tulee olemaan Humakin tulevaisuuden haaste.

Turun seudulla Humak on mukana yhteisen Kupittaan kampus-alueen yhteistyössä. Humakin TKI-toimipiste sijaitsee Turun ammattikorkeakoulun tiloissa ja mahdollistaa luontevan yhteistyön. Koulutuskampuksen etäisyys muodostaa esteen muulle yhteistyölle.

### **Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään**

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varaamismahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Humanistinen ammattikorkeakoulu ottaa vuoteen 2018 mennessä käyttöön opiskelijavalinnan, joka ei edellytä hakijalta pitkää valmentautumista. Ammattikorkeakoulu hyödyntää ammatillisen toisen asteen tutkintotodistuksia ja ylioppilastutkintotodistuksia opiskelijavalinnoissa. Ammattikorkeakoulu lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Vuonna 2020 ammattikorkeakouluun perustutkintoa suorittamaan valituista opiskelijoista vähintään 80 % on aidosti ensimmäistä kertaa korkeakouluun hyväksytyjä.

Ammattikorkeakoululla on vuonna 2018 käytössä saavutettavat digitaaliset kirjasto- ja opiskelijapalvelut, opintotarjonta sekä niitä tukevat pedagogiset ratkaisut. Tavoitteena on sopimuskauden loppuun mennessä, että kaikissa tutkinnoissa vähintään 50 % opinnoista voi suorittaa myös virtuaaliopintoina.

Humak on uudistanut kaikki opetussuunnitelmansa, pois lukien yhteistutkinnot, vuosien 2016 - 2018 välisenä aikana. Uudet opetussuunnitelmat käynnistyvät täydessä laajuudessaan syksyllä 2018. Ne mahdollistavat entistä paremmin joustavat opintopolut, työelämäyhteistyön, TKI-toiminnan integroinnin opetukseen ja kansainvälisyyden. Humak on ollut mukana korkeakoulujen yhteisissä kehittämishankkeissa, joissa kehitetään digitalisaatiota (mm. eAMK), työelämäyhteistyä (Toteemi) sekä opiskelijavalintoja (Metropolian opiskelijavalintojen kehittämishanke). Kansainvälistä liikkuvuutta on mahdollistettu opetussuunnitelmauudistuksen avulla lisäämällä liikkuvuuden mahdollisuuksia sekä aloittamalla uusi englanninkielinen seikkailukasvatuksen AMK-tutkinto (Adventure and Outdoor Education). Lyhyempien intensiivivaihtojaksojen avulla on tarjottu opiskelijoille matalan kynnyksen vaihtoehto kansainvälistymiseen ja kansainvälisiin opintoihin.

Monimuotokoulutusten digitalisoiminen on edennyt ja kulttuurituotannon perustutkinto on mahdollista suorittaa kokonaan verkossa ja yhteisöpedagogitutkinto vastaavasti lähes kokonaan verkossa. Kulttuurituotannon verkkototeutukseen hakijoiden määrä nousi kevään 2019 yhteishaussa yli 480 hakijaan, joista 252 oli ensisijaisia hakijoita. Myös verkkotutkinnon valintakoe järjestettiin kokonaan digitaalisesti.

Humakin avoimen AMK:n väyläopinnot ovat 60 opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia ja niitä on tällä hetkellä mahdollista suorittaa AMK-tutkintoon johtavissa koulutuksissa. Humak on rakentanut ammatillisen toisen asteen oppilaitosten kanssa väyläyhteistyötä. Toiminnan tarkoituksena on joustavoittaa toisen asteen opiskelijoiden pääsyä ammattikorkeakouluun ja toisaalta syventää yhteistyötä keskeisten samalla koulutuslalla toimivien ammatillisten toisen asteen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa. Väyläopinnot soveltuvat myös yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneelle, joka haluaa hyödyntää väli vuoden opiskelemalla avoimessa AMK:ssa. Humakin tavoitteena on jatkossa tiivistää entisestään yhteistyötä myös lukioiden kanssa. Lukioille on avattu Humakin avoimen AMK:n opintotarjontaa ja tiivistetty yhteistyötä.

Kehitämme lisää erilaisia osaamismoduuleja, jotka ovat 10-30 opintopisteen laajuisia opintokokonaisuuksia. Moduulit mahdollistavat joustavan tavan osaamisen täydentämiselle ja päivittämiselle työn ohessa digitaalisilla verkko- ja monimuotototeutuksilla. Samanaikaisesti kehittämistoimenpiteitä kohdennetaan avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden opintojen ohjaukseen.

Opiskelijapalveluita kehitetään siten, että opiskelija saavuttaa palvelun entistä paremmin ajasta ja paikasta riippumatta. Jatkuvan oppimisen volyymin kasvu edellyttää hallinnollisten prosessien selkeyttämistä. Humak on osallisena kansallisessa opiskelijavalintahankkeessa, jossa hakijoiden siirtymistä opiskelemaan halutaan nopeuttaa mm. todistusvalinnoilla ja sähköisellä valintakokeella.

Humakin koulutusaloilla ensikertalaisten kiintiöllä oli vain marginaalinen merkitys. Vuosien 2017, 2018 ja 2019 valinnoissa Humak on käyttänyt kiintiöitä korkeakouluun hakeutuville. Vuonna 2019 valituista opiskelijoista 85 % oli jo ensikertalaisia. Sähköistä valintakoetta on pilotoitu syksyllä 2019 ja keväällä 2020 siihen osallistuvat kaikki mukana olevat ammattikorkeakoulut. Humak on luopunut soveltuvuuskokeista tulkausta lukuunottamatta.

Opintojen aloittamista joustavoitetaan myös erillishauissa; kahdesta lyhyestä hakuajasta siirrytään asteittain lähes jatkuvaan hakuun. Avoimen väylän ja erillisvalintojen kautta hakeutuvien opiskelijoiden määrä on kasvanut vuosittain ja tällä hetkellä noin 11 % opiskelijoista valitaan erillisvalintojen kautta tutkinto-

opiskelijoiksi.

## **Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia**

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön sekä taiteelliseen toimintaan.

Humak laajentaa osaamisohjajensa vahvistamalla nuorten ehkäisevän päihdetyön keskusta ja rakentamalla kotoutusosaamisen osaamiskeskuksen. Humak laajentaa yrityskehittämisen palvelukonseptinsa mukaisen toiminnan valtakunnalliseksi.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa varmistetaan nykyistä vahvempi kytkentä ammattikorkeakoulun strategiaa tukevaan TKI-toimintaan.

Ammattikorkeakoulun koko henkilöstön TKI-osaamista syvennetään tiiviissä vuorovaikutuksessa muiden korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja elinkeinoelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa nousee sopimuskauden aikana tasolle kolme.

Innovaatiopalvelut on toteuttanut Humakin TKI-toiminnan tukea, kehittänyt ammattikorkeakoulun uudistumiskykyä, verkostoitumista sekä toteuttanut ammattikorkeakoulun viestintää ja markkinointia. Humakin TKI-toiminta on ollut useiden vuosien ajan ammattikorkeakoulujen kärkeä niin ulkopuolisen rahoituksen kuin julkaisutoiminnankin osalta. Edellisinä vuosina tehty henkilöstöleikkaukset ovat kuitenkin pakottaneet leikkaamaan tulostavoitetta. Vuonna 2020 TKI-toiminta on tarkoitus nostaa uudelleen nousuun ja nousun kautta myös tähdätä kohti uuden strategia- ja sopimuskauden tavoitteisiin. Tämä vaatii sekä innovaatiopalvelujen toiminnan osittaista uudelleen suuntaamista myös innovaatiopalvelujen ja koulutuspalvelujen yhteistyön täsmentämistä ja jopa mahdollista toimintojen uudelleen organisointia.

Vaikuttavuuden kriteerit Humakissa ovat yhteiskunnallisesti vaikuttava koulutus, uuden tiedon luominen tutkimus- ja kehittämistoiminnassa, vaikuttavuutta edistävä toimintakulttuuri, tarkoituksenmukaisten kumppanuuksien strateginen rakentaminen, toiminnan tulosten saattaminen käytännön innovaatioiksi ja tulosten aktiivinen viestintä. Vaikuttavuuden täysimääräinen toteutuminen edellyttää vahvuuksiin keskittymistä ja uudistumiskykyä.

Vuosien 2019 ja 2020 aikana määritellään tarkemmin Humakin vaikuttavuuden ulottuvuuden ja niiden mittarit uutta strategiakautta varten. Erityisenä painopisteenä on vaikuttavuusviestinnän kehittäminen.

Ammattikorkeakoulun avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapa on sopimuskauden aikana nousut tasolle neljä.

## **Korkeakoulu yhteisö voimavarana**

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiosasoilla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta

henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakouluyhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakouluyhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Humakin henkilöstön osaamisen kehittäminen on kuvattu koulutussuunnitelmassa, joka huomioi ammattikorkeakoulun strategiset tavoitteet. Humakin uudet koulutukset ja opetussuunnitelmien uudet sisältöprofiilit, strategian edellyttämät ydinosaamistarpeet, digiaikaan siirtyvät palvelut sekä oppilaitos- ja muiden järjestelmien muutokset määrittävät yhteiset koko henkilöstöä koskevat koulutustarpeet. Erityistä huomiota kiinnitetään terveellisen työympäristön varmistamiseen.

Henkilöstön työn henkiseen kuormitukseen ja kuormituksen säätelyyn kiinnitetään huomiota ja otetaan puheeksi kehityskeskusteluissa sekä opetushenkilöstön osalta myös työaikasuunnitelmia vahvistettaessa. Kehityskeskusteluissa esimiehet ottavat puheeksi erityisesti ikääntyvien työntekijöiden jaksamisen, jota pyritään tukemaan erilaisin keinoin.

Vuonna 2018 on suunniteltu yhdessä henkilöstön kanssa toiminnan eri osa-alueet kattava henkilöstön hyvinvointiohjelma. Ohjelmassa määriteltiin eri osa-alueiden tavoitteet, vastuut ja toteutus ammattikorkeakoulujen eri toimintatasoilla ja laadittiin toimenpiteille aikataulu. Hyvinvointiohjelmaa päivitetään ja sen toteutusta seurataan työsuojelutoimikunnan kokouksissa kaksi kertaa vuodessa.

Humakin yhteistoiminta- ja työsuojelutoimikunta organisoitiin uudelleen vuoden 2018 alusta yhteistoimintaneuvottelukunnaksi ja työsuojelu- ja turvallisuustoimikunnaksi. Yhteistoimintaneuvottelukunnan jäseninä ovat toimitusjohtaja ja palvelujohtaja ja luottamusmiehet ja -valtuutetut. Työsuojelu- ja turvallisuustoimikunnan jäseninä ovat työsuojeluvaltuutettu ja työsuojeluasiamiehet, josta kaksi toimii myös varavaltuutettuina, sekä palvelujohtaja, joka toimii toimikunnan puheenjohtajana. Turvallisuuspäällikkö osallistuu kokouksiin turvallisuusasioita käsiteltäessä. Sekä YT- että TS-kriisi -toimikunta kokoontuvat noin 4 kertaa vuodessa, joista 2 kokousta on yhteisiä. Kokouksiin kutsutaan tarvittaessa myös Terveystalon edustajia tai muita asiantuntijoita.

### 3. HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

#### Tehtävä ja profiili

Humanistinen ammattikorkeakoulu on yhteiskunnallinen ja kansainvälistyvä korkeakoulu, joka kehittää reilua ja yhteisöllistä Suomea.

Humanistinen ammattikorkeakoulu on humanistisen ja kasvatustieteiden sekä kulttuurituotannon vahva asiantuntija ja kouluttaja, jonka tehtävänä on järjestö- ja nuorisotyön, työyhteisöjen kehittämisen, kulttuurituotannon ja luovan toimialan yrittäjyyden, viittomakielentulkkauksen ja kommunikaatio-osaamisen valtakunnallinen kehittäminen. Humak korostaa tehtävässään kansalaisten tarpeista lähtevää innovaatiotoimintaa ja yhteisöjen kehittämistä.

Humanistinen ammattikorkeakoulu profiloituu kumppanuudella kehittäjänä sekä sosiaalisten ja kulttuuristen innovaatioiden edistäjänä.

Humakin tehtäväkenttänä on koko Suomi, joten Humakin toimintaympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia tarkastellaan sekä valtakunnallisesti että vahvuusaloittain huomioiden myös kansainvälistymisen eri ulottuvuudet. Humakin tekee yhteiskunnalliseksi sen edustamat toimialat, jotka edistävät yhteiskunnan

eheyttä ja myös marginaalissa olevien asemaa yhteiskunnassa. Kansainvälistyminen on läpileikkaavasti mukana sekä koulutuksessa että TKI-toiminnassa. Kansainvälistymisen kehittämiskohteet liittyvät englanninkielisen opetustarjonnan ja kansainvälisten TKI-hankkeiden lisäämiseen sekä koulutusviennin edistämiseen.

Humanistisen ammattikorkeakoulun kaikilla koulutusaloilla on omat muutostrendinsä.

Yhteisöpedagogikoulutuksen tuottamalle osaamiselle on käyttöä monilla uusilla tehtäväkentillä. Työelämän muutokset edellyttävät uudenlaista työyhteisöjen kehittämisosaamista. Lisäksi perinteisen nuorisotyön ja järjestötyön tarpeet kasvavat ja moninaistuvat. Seikkailukasvatuksen uudella yhteisöpedagogikoulutuksen profiililla Humak tulee vastaamaan laajeneviin kasvun ja kehityksen, toimijuuden, hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamisen ja elämystalouden kehittämistarpeisiin ja uudenlaisen osaamisen kysyntään. Tulkkausalalla on tulkkien asiakaskunnan tarpeissa tapahtumassa suuri muutos, joka heijastuu koulutussisältöihin ja tulkkien osaamistavoitteisiin. Kulttuurituotannon koulutukseen vaikuttavat erityisesti luovan alan yrittäjyyden vahvistaminen, kulttuurituotantojen ja -palvelujen rakentaminen sekä kulttuurin hyvinvointivaikutusten välitystoiminta.

Profiilinsa mukaisesti Humak hakee omaa osaamistaan täydentäviä kumppaneita, jotka ovat kiinnostuneita samojen asioiden kehittämisestä yhdessä.

### Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Humanistisen ammattikorkeakoulun määrittelemät vahvuusalat ovat nuorisotyö ja yhteisöllisyys, järjestötyö, työyhteisöt ja kotouttaminen, viittomakielentulkkaukset ja kielellinen saavutettavuus, kulttuurin välittäjätoiminta sekä kommunikaatioasiantuntijuus.

Humak kehittää osaamistaan vahvuusalojen suuntaisesti. Kehittämishankkeita suunnataan vahvuusalojen mukaisiin osaamiskoreihin ja vahvuusalojen ympärille rakentuvat myös koulutusvastuun mukaiset tutkinnot, koulutus- ja muut palvelutuotteet sekä TKI-toiminta.

Vahvuusalat ovat osaamiseen perustuvia ilmiöpohjaisia, monialaisia ja verkostoituneita toimintakokonaisuuksia. Vahvuusalakeskeinen toiminta on tulevaisuustietoista ja uutta osaamista tuottavaa. Vahvuusalat konkretisoivat Humakin profiilia ja nostavat keskiöön toimialojen osaamisen kärjet, joita on kirkastettu ja täsmennetty strategian välitarkastelussa. Profiilien selkeyttämistä ja kirkastamista on jatkettu uuden strategiakauden strategiatyössä.

## 4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	270
Taiteet ja kulttuurialat, kasvatusalat, yhteiskuntatieteet	70
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveystieteet ja hyvinvointialat	200
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	42

Vuoden 2019 toteutuman perusteella ylitimme asetetut tavoitteet sekä humanistisella ja kasvatusalalla (211/200) että kulttuurialalla (74/70). Ylemmissä tutkinnoissa jäimme hiukan tavoitteen alapuolelle (34/42). Tulevina vuosina ylempien tutkintojen määrä tulee nousemaan tutkintojen hyvän kysynnän ja lisääntyneen sisäänoton vuoksi.

## 5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014)12, 13 ja 14 §:n (siten kuin ne ovat asetuksessa 813/2016) ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (814/2016) perusteella yhteensä 11 236 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 10 458 000 euroa.

Strategiarahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 400 000 euroa vuonna 2017, 400 000 euroa vuonna 2018, 350 000 euroa vuonna 2019 ja 350 000 euroa vuonna 2020. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Valintamenettelyjen uudistaminen ml. ylioppilastutkinnon ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkintojen parempi hyödyntäminen
- Digitaaliset oppimisympäristöt

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista on yhteensä 378 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Humak on mukana valtakunnallisessa opiskelijavalintojen kehittämishankkeessa Humanistisen ja kasvatusalan vastuukorkeakouluna. Hankkeen tavoitteena on nopeuttaa hakijoiden pääsyä ammattikorkeakouluun ja luoda uudenlaisia mahdollisuuksia hakeutua tutkinto-opiskelijaksi. Humakin ensisijaisena valintatapana on todistusvalinta ja sähköinen AMK-valintakoe muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta.

Ylioppilastutkintojen parempaa hyödynnettävyyttä on lisätty käyttämällä todistusvalintaa osassa yhteishaun hakukohteita. Todistusvalintaa laajennetaan keväällä 2020 koskemaan myös toisen asteen ammatillisia tutkintoja. Humak on tehostanut siirtymää toiselta asteelta korkeakouluopintoihin kehittämällä yhteistyössä väyläopintoja toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Opintojen aloittamista joustavoitetaan myös erillishauissa; kahdesta lyhyestä hakuajasta siirrytään asteittain lähes jatkuvaan hakuun. Avoimen väylän ja erillisvalintojen kautta hakeutuvien opiskelijoiden määrä on kasvanut vuosittain ja tällä hetkellä noin 11 % opiskelijoista valitaan erillisvalintojen kautta tutkinto-opiskelijoiksi.

Toimialojen digitalisoituminen ja työn murros haastavat työelämässä toimivien osaamisen ja luovat jatkuvasti muuttuvia osaamistarpeita. Humakin digitaalisella palveluympäristöllä parannetaan työn ja opiskelun yhteensovittamista saavutettavuuden ja opintojen joustavuuden parantamiseksi.

Humakin valtakunnallisen palvelutehtävän toteutumisen kannalta tarvitaan lisäinvestointeja digitaalisen oppimisympäristön kehittämiseen. Tämä tarkoittaa henkilöstön kouluttautumista, uudenlaisen osaamisen ostamista sekä ohjelmistojen ja laitteiden hankintaa.

## 6. RAPORTOINTI

Ammattikorkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Ammattikorkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan ammattikorkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Ammattikorkeakoulu informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

## ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

---

Tapio Kosunen  
Ylijohtaja

---

Jari Valtari  
Hallituksen puheenjohtaja

---

Hannu Sirén  
Johtaja

---

Tapio Huttula  
Rehtori